

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gruodžio 12 d.
(OR. en)

15936/22

LIMITE

JUR 789
COUR 41
INST 455
CODEC 1996

Tarpinstitucinė byla:
2022/0906 (COD)

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Protokolo Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto pakeitimas

Delegacijoms pridedamas 2022 m. lapkričio 30 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininko Koeno Lenaertso laiškas Bendrųjų reikalų tarybos pirmininkui Mikulášui Bekui, kuriuo perduodamas prašymas iš dalies pakeisti Protokolą Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto ir siūlomų pakeitimų bei priedų tekstas.

EUROPOS SĄJUNGOS
TEISINGUMO TEISMAS

Pirmininkas

Liuksemburgas, 2022 m. lapkričio 30 d.

*Bendrujų reikalų tarybos pirmininkui
Mikuláš Bek
Europos Sąjungos Taryba
175, rue de la Loi
B-1048 Bruxelles*

Gerbiamasis Pirmininke,

Remdamasis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 281 straipsnio antra pastraipa ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnio 1 dalimi, perduodu Jums ir Europos Parlamento pirmininkei prašymą iš dalies pakeisti Protokolą Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto.

Atsižvelgiant į labai didelį darbo krūvį, kurį lemia ne tik Teisingumo Teisme gautų bylų skaičius, bet ir jų sudėtingumas, šiuo prašymu siekiama, pirma, nustatyti konkrečias sritis, kuriose, taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalį, Bendrasis Teismas turėtų kompetenciją nagrinėti pagal šios Sutarties 267 straipsnį pateiktus prejudicinius klausimus, ir, antra, išplėsti 2019 m. gegužės 1 d. įsigaliojusio apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmo materialinę taikymo sritį.

Šiame prašyme (pridedamas prie šio laiško visomis oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis) siūlomi Statuto pakeitimai išsamiai paaiškinti motyvų santraukoje, kuria remiuosi.

Prireikus esu pasirengęs suteikti Jums, gerbiamasis Pirmininke, papildomų paaiškinimų.

Pagarbiai

Koen Lenaerts

Teisingumo Teismo prašymas iš dalies pakeisti Protokolą Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto, pateiktas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 281 straipsnio antrą pastraipą

Įvadas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 281 straipsnio antra pastraipa grindžiamu prašymu iš dalies pakeisti Protokolą Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (toliau – Statutas) siekiama dvejopo tikslo.

Pirma, juo siekiama nustatyti konkrečias sritis, kuriose, taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalį, Bendrasis Teismas turėtų kompetenciją nagrinėti valstybių narių teismų pagal šios Sutarties 267 straipsnį pateiktus prejudicinius klausimus.

Antra, šiuo prašymu siekiama į 2019 m. gegužės 1 d. įsigaliojusio apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmo taikymo sritį įtraukti ir apeliacinius skundus, pateiktus dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl tą dieną jau egzistavusių, bet Statuto 58a straipsnio pirmoje pastraipoje dar nenurodytų Europos Sąjungos įstaigų ar organų apeliacinių tarybų sprendimų, taip pat šį mechanizmą taikyti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 272 straipsnyje nurodytiems ginčams, susijusiems su arbitražinėmis išlygomis, numatytomis Europos Sąjungos ar jos vardu sudarytoje pagal viešąją ar privatinę teisę reguliuojamoje sutartyje.

Šie du pasiūlymai pateikiami atsižvelgiant į nuolat didėjantį Teisingumo Teismo darbo krūvį ir jais siekiama sudaryti šiam teismui tokias sąlygas, kad jis ir toliau galėtų vykdyti Sutarties rengėjų jam pavestą užduotį per protingą terminą „užtikrinti, kad aiškinant ir taikant Sutartis būtų laikomasi teisės“¹.

I. Kompetencijos nagrinėti pagal SESV 267 straipsnį pateiktus prejudicinius klausimus konkrečiose Statuto nustatytose srityse perdavimas Bendrajam Teismui

Nors iki šiol Sąjungos valstybių narių teismų prašymus priimti prejudicinį sprendimą visada nagrinėjo Teisingumo Teismas, galimybė pavesti kai kuriuos iš jų nagrinėti Europos Sąjungos Bendrajam Teismui formaliai egzistuoja jau daugiau nei dvidešimt metų. Tarpvyriausybinėje konferencijoje, per kurią 2001 m. vasario 26 d. pasirašyta

¹ Žr. Europos Sąjungos sutarties 19 straipsnio 1 dalį.

Nicos sutartis, buvo pakeistas Europos bendrijos steigimo sutarties 225 straipsnis, pripažįstant Bendrajam Teismui kompetenciją, kurios jis iki tol neturėjo, t. y. „konkrečiose Statuto nustatytose srityse <...> nagrinėti ir spręsti klausimus, pateiktus pagal 234 straipsnį dėl prejudicinio sprendimo“².

Pats Teisingumo Teismas galimybę perduoti dalį savo kompetencijos priimti prejudicinius sprendimus Bendrajam Teismui, kuri į Sutartį buvo įtraukta atsižvelgiant į jau tuo metu stipriai padidėjusį abiejų teismų darbo krūvį (kaip tik tada prasidėjo trečiasis ekonominės ir pinigų sąjungos etapas, be to, neseniai buvo įsigaliojusi Amsterdamo sutartis), vertino kaip vieną iš priemonių, padedančių išvengti didelio darbo krūvio (be tokių priemonių, kaip naujų kategorijų tiesioginių ieškinių priskyrimas Bendrojo Teismo jurisdikcijai, bylas nagrinėjančių kolegijų įsteigimas ar apeliacinių skundų atranka)³.

Vis dėlto, nors ši nuostata galiojo, joks kompetencijos nagrinėti prejudicinius klausimus paskirstymo Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui pakeitimas nebuvo padarytas. Po Nicos sutarties įsigaliojimo (2003 m. vasario 1 d.) pasirinkta įsteigti Europos Sąjungos tarnautojų teismą, o visus ieškinius dėl panaikinimo ir neveikimo, kuriuos iki tol nagrinėjo Teisingumo Teismas, perduoti Bendrajam Teismui, išskyrus kai kurias tarpinstitucinių bylų kategorijas ir valstybių narių ieškinius dėl Sąjungos teisės aktų leidėjo priimtų aktų. Teisingumo Teismas išsaugojo išimtinę kompetenciją nagrinėti prašymus priimti prejudicinį sprendimą, be to, laikui bėgant, jis priėmė kelis svarbius savo Procedūros reglamento pakeitimus ir atliko nemažą vidinio organizavimo pertvarką, o tai padarė didelį poveikį teismo baigtų nagrinėti bylų skaičiui ir vidutinei bylų nagrinėjimo trukmei – vienam iš didžiausių susirūpinimą keliančių klausimų, lėmusių pirma nurodytus su Europos Sąjungos teismų sistemos ateitimi susijusius svarstymus.

Klausimas dėl dalies Teisingumo Teismo kompetencijos priimti prejudicinius sprendimus perdavimo Bendrajam Teismui vėl iškeltas vykdant 2015 m. patvirtintą Europos Sąjungos teismų sistemos reformą⁴, bet tuo metu taip ir nepadarytas faktinis Statuto pakeitimas, kuriuo būtų nustatytos konkrečios sritys, kuriose Bendrasis Teismas turėtų kompetenciją priimti prejudicinius sprendimus. Europos Sąjungos teisės aktų leidėjo paragintas ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 26 d. pateikti ataskaitą, kurioje būtų nurodyti galimi su kompetencijos priimti prejudicinius sprendimus paskirstymu susiję pakeitimai, visų pirma dėl vykdant minėtą reformą du kartus padidinto Bendrojo Teismo teisėjų skaičiaus, Teisingumo Teismas toje ataskaitoje (ją Europos Parlamentui, Tarybai ir

² Šis straipsnis iš esmės sutampa su dabar galiojančiu Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsniu, o 234 straipsnis, į kurį jame daroma nuoroda, – su dabar galiojančiu Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsniu, išskyrus tam tikrus terminijos skirtumus.

³ Dėl šio aspekto žr. 1999 m. gegužės mėn. Tarybai pateiktą dokumentą dėl Europos Sąjungos teismų sistemos ateities (1999 m. gegužės 11 d. Tarybos dokumentas Nr. 8208/99), ir metais vėliau Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo Tarpyvriausybinei konferencijai pateiktą poziciją.

⁴ Žr. 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2015/2422, kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (OL L 341, 2015 12 24, p. 14).

Komisijai pateikė 2017 m. gruodžio 14 d.) konstatavo, kad *tame etape* nebuvo būtinybės jo keisti⁵.

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nurodė su tokia pertvarka susijusius sunkumus, taip pat esminę aplinkybę, kad Teisingumo Teismui pateikti prašymai priimti prejudicinį sprendimą buvo nagrinėjami greitai (vidutinė bylų pagal tokius prašymus nagrinėjimo trukmė tuomet buvo 15 mėn.), nepaisant to, kad Sąjungos teismų sistemos reforma buvo tęsiama. Dar turėjo būti paskirti likę Bendrojo Teismo teisėjai ir imtasi priemonių, susijusių būtent su šio teismo vidaus darbo organizavimu dėl vykdomos reformos.

Praėjus penkeriems metams situacija pasikeitė iš esmės.

Pirma, Teisingumo Teismui pateikiamų prašymų priimti prejudicinį sprendimą skaičius ir toliau didėja, dėl to jau kelerius metus laipsniškai ilgėja tokių prašymų nagrinėjimo trukmė, nes Teisingumo Teismui vis sudėtingiau taip pat greitai kaip anksčiau išnagrinėti prašymus – jų ne tik daugiau, bet jie darosi vis sudėtingesni bei opesni⁶.

Antra, Europos Sąjungos teismų sistemos reforma šiuo metu visiškai užbaigta. Nuo 2022 m. liepos mėn. Bendrąjį Teismą sudaro po du teisėjus iš kiekvienos valstybės narės, t. y. iš viso 54 teisėjai, be to, pastaraisiais metais šis teismas išsamiai apsvarstė savo vidaus organizavimą ir darbo metodus, o to rezultatas – šio teismo kolegijų dalinė specializacija, aktyvesnis bylų tvarkymas, be to, daugiau svarbių ar sudėtingų bylų perduodama nagrinėti išplėstinės sudėties kolegijoms, kaip antai penkių teisėjų kolegijoms. Dėl šių pokyčių Bendrajam Teismui sudarytos geros sąlygos, kad jis galėtų išnagrinėti ne tik daugiau bylų⁷, bet ir imtis nagrinėti naujas bylas, patenkančias ne tik į jo dabartinės kompetencijos sritį.

Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas mano, kad dėl gero teisingumo vykdymo reikia pasinaudoti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta galimybe ir Statute nustatyti konkrečias sritis, kuriose Bendrasis Teismas turėtų kompetenciją nagrinėti pagal šios Sutarties 267 straipsnį pateiktus

⁵ Išskirta rengėjų. Ataskaita, pateikta pagal 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2015/2422, kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto, 3 straipsnio 2 dalį. Šią ataskaitą visomis oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis galima rasti institucijos interneto svetainėje adresu https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-01/lt_2018-01-12_08-43-52_394.pdf.

⁶ Teisingumo Teismas 2016 m. gavo 470 prašymų priimti prejudicinį sprendimą, po trejų metų šis skaičius išaugo iki 641 prašymų, 2021 m. jų pateikta 567. Tuo laikotarpiu vidutinė bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo nagrinėjimo trukmė buvo 15 mėn. (2016 m.), 15,5 mėn. (2019 m.) ir 16,7 mėn. (2021 m.). 2022 m. rugsėjo 30 d. nuo metų pradžios iš viso gauta 420 prašymų priimti prejudicinį sprendimą, o vidutinė bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo nagrinėjimo trukmė buvo 17,3 mėn. Detalesnė informacija apie Teisingumo Teismui pateiktas nagrinėti bylas 2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu ir apie tai, kokią jų dalį sudaro bylos dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, pateikta šio prašymo 1 priede pateiktoje lentelėje.

⁷ Šia išvada, kuri taip pat padaryta remiantis Bendrojo Teismo bylų, gautų nuo tada, kai buvo priimtas Reglamentas 2015/2422, skaičiumi, neatsižvelgiama į aplinkybę, kad šio teismo darbo krūvis gali padidėti dėl besikeičiančios Sąjungos teisės aktų priėmimo ir reguliavimo veiklos, ypač skaitmeninėje srityje.

prejudicinius klausimus (1). Būtent toks yra pirmos prašymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dalies tikslas, antroje dalyje, siekiant didesnio teisinio saugumo, aptariama instancija, kuriai būtų pavesta užtikrinti, kad būtų laikomasi kompetencijos priimti prejudicinius sprendimus paskirstymo Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui (2), o trečioje dalyje apžvelgiamos procesinės garantijos, būtinos, kad būtų optimaliai išnagrinėti Bendrajam Teismui perduoti prašymai priimti prejudicinį sprendimą (3).

(1) Konkrečios sritys, kuriose Bendrasis Teismas turės kompetenciją nagrinėti prašymus priimti prejudicinį sprendimą

Kaip matyti iš paties Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos teksto, Bendrojo Teismo kompetencija nagrinėti pagal 267 straipsnį pateiktus prejudicinius klausimus nėra bendroji kompetencija, apimanti visas Sąjungos teisės reglamentuojamas sritis. Bendrasis Teismas savo kompetenciją priimti prejudicinius sprendimus galėtų vykdyti konkrečiose srityse, o tai iš esmės reiškia, kad valstybių narių teismų pateikti prašymai priimti prejudicinį sprendimą turėtų apsiriboti šiomis sritimis ir juose horizontaliai neturėtų būti keliami Sąjungos teisės aiškinimo ar galiojimo klausimai.

Konkrečiai tariant, svarstant, kokiose konkrečiose srityse Bendrasis Teismas galėtų perimti Teisingumo Teismo kompetenciją priimti prejudicinius sprendimus, Teisingumo Teismui buvo svarbūs keturi veiksniai ar pagrindiniai kriterijai.

Pirmasis iš šių veiksnių – tai būtinybė, kad perskaičius prašymą priimti prejudicinį sprendimą būtų galima aiškiai nustatyti sritis, kuriose Bendrasis Teismas turi kompetenciją, gana lengvai jas atskirti nuo kitų Sąjungos teisės reglamentuojamų sričių, kad nekiltų abejonių dėl nacionalinių teismų pateiktų klausimų tikslios apimtys, taigi ir dėl Bendrojo Teismo kompetencijos juos nagrinėti.

Antrasis ir trečiasis veiksniai atitinkamai susiję su nustatytinomis sritimis, kuriose kyla mažai esminių klausimų ir kuriose jau egzistuoja gausi Teisingumo Teismo jurisprudencija, galinti Bendrajam Teismui padėti vykdyti naują kompetenciją ir išvengti galimos jurisprudencijos nenuoseklumo ar nevienodumo rizikos.

Galiausiai Teisingumo Teismui buvo svarbu identifikuoti sritis, kuriose pateikiama gana daug prašymų priimti prejudicinį sprendimą ir juos perdavus Bendrajam Teismui tose srityse realiai sumažėtų Teisingumo Teismo darbo krūvis. Tik kelių bylų – net jei jos susijusios su keliomis konkrečiomis sritimis – perdavimas nesumažintų Teisingumo Teismo darbo krūvio, kaip jis to siekia.

Tuo remdamasis ir išsamiai išnagrinėjęs reikšmingus statistinius duomenis, susijusius su Teisingumo Teismo 2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu baigtomis bylomis⁸, Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į minėtus veiksnius, nustatė šešias sritis:

⁸ Šie statistiniai duomenys pateikiami šio prašymo 2 ir 3 prieduose.

bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema, akcizai, Muitinės kodeksas ir tarifinis prekių klasifikavimas pagal Kombinuotąją nomenklatūrą, kompensavimas ir pagalba keleiviams, šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema.

Šios sritys, kurios išvardytos naujo į Statutą siūlomo įtraukti 50b straipsnio 1 dalyje⁹, yra tikrai aiškiai apibrėžtos ir jas gana lengva atskirti nuo kitų Sąjungos teisės reglamentuojamų sričių, jas reglamentuoja ribotas skaičius antrinės teisės aktų ir, kaip matyti iš nurodytų statistinių duomenų, jose retai priimami principiniai sprendimai, nes iš 630 bylų nurodytu laikotarpiu tik tris nagrinėjo Teisingumo Teismo didžioji kolegija. Be to, šiose srityse Teisingumo Teismo jurisprudencija tikrai gausi, o tai turėtų iš esmės sumažinti jurisprudencijos nevienodumo riziką.

Nors Teisingumo Teismo kompetencijos nagrinėti prašymus priimti prejudicinį sprendimą minėtose srityse perdavimas Bendrajam Teismui turėtų padėti gerokai sumažinti Teisingumo Teismo darbo krūvį, nes tokie prašymai vidutiniškai sudaro apie 20 % visų Teisingumo Teismui kiekvienais metais pateikiamų prašymų priimti prejudicinį sprendimą, dar reikia nustatyti taisykles, kurias taikant kompetencija prejudicinių sprendimų priėmimo srityje bus paskirstoma Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui, taip pat tvarką, pagal kurią šis teismas nagrinės prašymus priimti prejudicinį sprendimą. Šie aspektai aptariami 50b straipsnio 2 ir 3 dalyse.

(2) Viena instancija, įgaliota gauti prašymus priimti prejudicinį sprendimą ir užtikrinti, kad būtų laikomasi kompetencijos priimti prejudicinius sprendimus paskirstymo Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui

Kadangi kompetencijos priimti prejudicinius sprendimus paskirstymą Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui lemia materialus kriterijus, prašymai priimti prejudicinį sprendimą gali būti mišraus pobūdžio ir juose keliama problematika gali būti susijusi su keliomis sritimis, svarbu, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą teikiantys teismai neturėtų patys spręsti, ar jų prašymas priklauso Teisingumo Teismo, ar Bendrojo Teismo jurisdikcijai. Dėl teisinio saugumo ir spartesnio proceso Statuto 50b straipsnio 2 dalyje konkrečiai nurodyta, kad visi prašymai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį teiktini Teisingumo Teismui (kaip yra dabar) ir kad būtent šis teismas perduos prašymą Bendrajam Teismui, prieš tai savo Procedūros reglamente numatyta tvarka patikrinęs ir konstatavęs, kad jis susijęs tik su viena ar keliomis Statuto 50b straipsnio 1 dalyje nurodytomis konkrečiomis sritimis.

Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad Teisingumo Teismas šiomis aplinkybėmis atlikdamas patikrinimą nevertintų, ar tikslinga bylą perduoti Bendrajam Teismui, ar ji turi likti jam pačiam, atsižvelgiant į prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateiktus klausimus. Vienintelė šio patikrinimo paskirtis – užtikrinti, kad būtų laikomasi įgaliojimų suteikimo principo, nes Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalyje

⁹ Žr. siūlomo reglamento 2 straipsnį.

Bendrajam Teismui nesuteikiami jokie įgaliojimai priimti prejudicinį sprendimą dėl klausimų, pateiktų kitose nei Statute nustatytose konkrečiose srityse. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kuris apimtų ir Statuto 50b straipsnio 1 dalyje išvardytas sritis, ir į šio straipsnio taikymo sritį nepatenkančias sritis, nagrinėtų Teisingumo Teismas, o prašymas, susijęs tik su viena ar keliomis šiame straipsnyje numatytomis sritimis, būtų automatiškai perduotas Bendrajam Teismui, neatsižvelgiant į bylos ar pateiktų klausimų svarbą.

Vadinasi, prašymo priimti prejudicinį sprendimą perdavimas Bendrajam Teismui neturėtų reikšmės šio teismo galimybei perduoti bylą Teisingumo Teismui, jeigu jis manytų, kad byloje „reikalingas principinis sprendimas, galintis turėti įtakos Sąjungos teisės vienovei ar darnumui“ arba paties Teisingumo Teismo galimybei peržiūrėti Bendrojo Teismo sprendimus „tais atvejais, kai yra didelis pavojus, kad bus paveikta Sąjungos teisės vienovė ar darnumas“¹⁰. Vis dėlto ši peržiūra turėtų būti atliekama tik išimtiniais atvejais. Kadangi pateikus Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą nacionaliniame teisme bylos nagrinėjimas sustabdomas, kol Teisingumo Teismas arba Bendrasis Teismas atsakys į šio teismo pateiktus klausimus, Bendrasis Teismas dėl prašymo iš esmės turėtų priimti galutinį sprendimą.

Šiomis aplinkybėmis ir siekiant sudaryti sąlygas, kad Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas vienodai nagrinėtų prašymus priimti prejudicinį sprendimą, šie du teismai, rengdami šį prašymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, nusprendė, kad būtina tiek nacionaliniams teismams, tiek pagrindinės bylos šalims ir Statuto 23 straipsnyje nurodytiems kitiems suinteresuotiesiems asmenims suteikti tam tikras procesines garantijas.

(3) Procesinės garantijos, būtinos tam, kad Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas prašymus priimti prejudicinį sprendimą nagrinėtų vienodai

Taigi Statute numatomos trys procesinės garantijos.

Visų pirma Statuto 50b straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje numatyta, kad Bendrasis Teismas prašymus priimti prejudicinį sprendimą perduos tam tikslui paskirtoms kolegijoms. Toks kolegijų paskyrimas – Bendrajam Teismui nesvetima praktika, nes sėkmingai taikoma nagrinėjant intelektinės nuosavybės ir viešosios tarnybos bylas, – turėtų padėti jam nagrinėti šios naujos kategorijos bylas, be to, užtikrinti didesnę nuoseklumą nagrinėjant atitinkamose konkrečiose srityse pateiktus prašymus priimti prejudicinį sprendimą, nes juos visus nagrinės ta (-os) pati (-ios) Bendrojo Teismo kolegija (-os).

¹⁰ Šiuo klausimu žr. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalies antrą ir trečią pastraipus.

Statuto 50b straipsnio 3 dalies antrame sakinyje numatyta antroji garantija, kad Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas prašymus priimti prejudicinį sprendimą nagrinės laikydamiesi tos pačios procedūros, pasireiškia tuo, kad Bendrasis Teismas kiekvienoje jo nagrinėjamoje byloje dėl prejudicinio sprendimo priėmimo paskirs generalinį advokatą. Kaip Teisingumo Teisme, šis paskyrimas nereikš, kad tokiose bylose sistemingai bus teikiamos išvados, nes pagal Statuto 20 straipsnio penktą pastraipą, Bendrajam Teismui taikomą pagal šio Statuto 53 straipsnio pirmą pastraipą, byla gali būti nagrinėjama be generalinio advokato pateiktos išvados, jeigu joje nekliamas naujas teisės klausimas, bet padės Bendrajam Teismui atlikti išsamią analizę, nes kiekvienos bylos medžiaga bus vertinama du kartus: generalinis advokatas galės naudingai papildyti, patikslinti ar išplėsti teisėjo pranešėjo preliminariniame pranešime pateiktą analizę.

Galiausiai, kadangi gali prireikti, kad kai kuriuos prašymus priimti prejudicinį sprendimą, taip pat kitas bylas nagrinėtų daugiau nei penki teisėjai, šiame prašyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto numatomas Statuto 50 straipsnio pakeitimas tam, kad Bendrajam Teismui būtų suteikta galimybė posėdžiauti tarpinio dydžio kolegijos – didesnės nei penkių teisėjų kolegijos ir mažesnės nei iš penkiolikos teisėjų sudarytos didžiosios kolegijos – sudėties. Iš tikrųjų Bendrojo Teismo didžioji kolegija neturėtų nagrinėti šiam teismui perduotų prejudicinių klausimų, nes, pirma, principinio sprendimo reikalaujančios bylos, kurias paprastai nagrinėja didžioji kolegija, turėtų būti perduotos Teisingumo Teismui pagal SESV 256 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą ir, antra, atsižvelgiant į didžiosios kolegijos teisėjų skaičių, prejudicinį sprendimą galėtų tekti priimti teisėjams, nepriklausantiems tam tikslui paskirtoms kolegijoms, o dėl to būtų pakenkta Statuto 50b straipsnio 3 dalies pirmajame sakinyje numatyti garantijai. Šiuo aspektu 50 straipsnio trečioje pastraipoje patikslinama, kad Bendrojo Teismo procedūros reglamente bus nustatyta kolegijų sudarymo tvarka, taip pat aplinkybės ir sąlygos, kuriomis Bendrasis Teismas posėdžiaus šios skirtingos sudėties.

Bendrai vertinant, visos pirmiau nurodytos priemonės turėtų Bendrajam Teismui padėti optimaliai vykdyti šią naują kompetenciją, taip pat kartu sudaryti palankias sąlygas vienodam Sąjungos teisės aiškinimui ir taikymui, neatsižvelgiant į tai, kuris teismas turėtų nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

II. Apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmo Teisingumo Teisme išplėtimas

Šio prašymo iš dalies pakeisti Statutą pirmojoje dalyje numatyta palyginti nemažai naujovių; antrojoje dalyje jų numatoma daug mažiau. Šia dalimi tik siekiama, kad į apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmo taikymo sritį būtų įtraukti apeliaciniai skundai, pateikti dėl Bendrojo Teismo sprendimų ir nutarčių, priimtų dėl sprendimų, kuriuos priėmė Europos Sąjungos įstaigų ar organų, jau egzistavusių minėto mechanizmo įsigaliojimo dieną, t. y. 2019 m. gegužės 1 d., bet nepaminėtų Statuto 58a straipsnyje, nepriklausomos apeliacinės tarybos, be to, išplėsti šį apeliacinių skundų

išankstinio priėmimo mechanizmą ir jį taip pat taikyti apeliaciniams skundams, pateiktiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų taikant arbitražines išlygas.

2019 m. įsigaliojęs apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmas taikomas apeliaciniams skundams, pateiktiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl keturių Sąjungos įstaigų ar organų, aiškiai nurodytų Statuto 58a straipsnio pirmoje pastraipoje¹¹, nepriklausomų apeliacinių tarybų sprendimų, taip pat apeliaciniams skundams, pateiktiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl nepriklausomos apeliacinės tarybos, kuri po 2019 m. gegužės 1 d. įsteigta bet kurioje kitoje Sąjungos įstaigoje ar organe ir į kurią turi būti kreipiamasi prieš pareiškiant ieškinį Bendrajame Teisme, sprendimo. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2019 m. gegužės 1 d. ir kitose Sąjungos įstaigose ar organuose jau buvo įsteigtos nepriklausomos apeliacinės tarybos, bet jie nenurodyti tarp Statuto 58a straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytų Sąjungos įstaigų ar organų. Turimos mintyje, pavyzdžiui, Europos Sąjungos geležinkelių agentūra, Europos bankininkystės institucija, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija ar Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra.

Kadangi jokia ypatinga priežastis nepateisina jų neįtraukimo į minėtą sąrašą, siūloma, siekiant didesnio nuoseklumo, iš dalies pakeisti Statuto 58a straipsnį ir, įtraukiant šias 2019 m. gegužės 1 d. jau egzistavusias įstaigas ar organus į šiame straipsnyje jau nurodytų keturių įstaigų sąrašą, taip pat numatyti, kad apeliaciniai skundai, pateikti dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl kurios nors jų apeliacinės tarybos sprendimo, nagrinėjami, tik jeigu Teisingumo Teismas iš anksto juos priima. Pagal 58a straipsnio trečią pastraipą apeliacinis skundas – visas ar jo dalis – bus priimamas tik jeigu jame keliamas klausimas yra svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai.

Kartu Teisingumo Teismas siūlo apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmą taikyti ir apeliaciniams skundams, pateiktiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 272 straipsnį dėl Sąjungos ar jos vardu sudarytos sutarties, kurioje numatyta arbitražinė išlyga, vykdymo.

Skirtingai nei 58a straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytų bylų atveju, nagrinėjant bylas, kurios Bendrajam Teismui pateiktos pagal arbitražinę sąlygą, numatytą Sąjungos ar jos vardu sudarytoje pagal viešąją ar privatinę teisę reguliuojamoje sutartyje, ir kurios prieš pateikiant nebuvo nagrinėtos nepriklausomos apeliacinės tarybos, iš esmės taikoma ne Sąjungos, o nacionalinė teisė, į kurią daroma nuoroda arbitražinėje išlygoje. Kadangi šioje srityje pateikti apeliaciniai skundai iš esmės negali kelti klausimų, svarbių Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai, Teisingumo Teismas siūlo, kad jiems būtų taikomas tas pats mechanizmas, kaip ir apeliaciniams skundams, pateiktiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl pirmiau nurodytų apeliacinių tarybų sprendimų.

¹¹ Tai Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba, Bendrijos augalų veislių tarnyba, Europos cheminių medžiagų agentūra ir Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra.

Priedų sąrašas:

- 1) 2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu Teisingumo Teismo gautos bylos – Suskirstymas pagal bylų pobūdį
- 2) 2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu Teisingumo Teismo baigtos bylos – Suskirstymas pagal bylų pobūdį
- 3) 2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu Teisingumo Teismo baigtos bylos dėl prejudicinių sprendimų priėmimo prašyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto nurodytose konkrečiose srityse

[data]

kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 256 straipsnio 3 dalį ir 281 straipsnio antrą pastraipą,

atsižvelgdami į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į 2022 m. lapkričio 30 d. Teisingumo Teismo prašymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į [data]... Europos Komisijos nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos siūlymu¹² 2017 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismas Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai pateikė ataskaitą dėl galimų pakeitimų, susijusių su kompetencijos paskirstymu priimant prejudicinius sprendimus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį. [Nors toje ataskaitoje Teisingumo Teismas teigė, kad tame etape nebuvo būtinybės siūlyti keisti pagal šį SESV 267 straipsnį jam pateikiamų prašymų priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimo tvarkos, jis joje nurodė, kad nereikėtų atmesti galimybės ateityje perduoti kompetenciją priimti prejudicinius sprendimus tam tikrose konkrečiose srityse, jeigu atsižvelgiant į Teisingumo Teismui pateikiamų tokių prašymų skaičių ir jų sudėtingumą tai būtų būtina dėl gero teisingumo vykdymo.] Toks perdavimas, be kita ko, atitinka Nicos sutarties rengėjų, kurie siekė padidinti Sąjungos teismų sistemos veiksmingumą numatant galimą Bendrojo Teismo dalyvavimą nagrinėjant tokius prašymus, valią.

¹² Žr. 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2015/2422, kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (OL L 341, 2015 12 24, p. 14), 3 straipsnio 2 dalį.

(2) Teisingumo Teismo statistiniai duomenys rodo, kad didėja nagrinėjamų bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo skaičius ir ilgėja vidutinė jų nagrinėjimo trukmė. Šią situaciją lemia ne vien tai, kad šiam teismui kasmet pateikiama daug prašymų priimti prejudicinį sprendimą, bet ir tai, kad vis daugiau jam pateikiamų klausimų yra labai sudėtingi ir opūs. Tam, kad Teisingumo Teismas toliau galėtų vykdyti savo užduotis, dėl gero teisingumo vykdymo būtina pasinaudoti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta galimybe perduoti Bendrajam Teismui kompetenciją konkrečiose Statuto nustatytose srityse nagrinėti pagal šios Sutarties 267 straipsnį pateiktus prašymus priimti prejudicinį sprendimą.

(3) Bendrasis Teismas dėl dvigubai didesnio jo teisėjų skaičiaus ir priemonių, kurių buvo imtasi vykdant Sąjungos teismų sistemos reformą, numatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2015/2422¹³, dabar yra pajėgus susidoroti su didesniu darbo krūviu, kurį lems šis kompetencijos perdavimas. Kadangi Bendrojo Teismo darbo krūvis glaudžiai susijęs su Sąjungos veiklos raida, reikės įsitikinti, kad jis galės visapusiškai vykdyti Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų teisminę kontrolę, prireikus padidinant jo darbuotojų skaičių.

(4) Dėl teisinio saugumo turi būti aiškiai apibrėžtos sritys, kuriose Bendrajam Teismui suteikiama kompetencija priimti prejudicinius sprendimus, be to, tos sritys turi būti lengvai atskiriamos nuo kitų sričių. Šiose srityse taip pat turi egzistuoti gausi Teisingumo Teismo jurisprudencija, padedanti Bendrajam Teismui vykdyti jo kompetenciją priimant prejudicinius sprendimus.

(5) Be kita ko, konkrečios sritys turi būti nustatytos atsižvelgiant į tai, kad iš Teisingumo Teismo turi būti perimtas gana didelis skaičius bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, kad tikrai sumažėtų jo darbo krūvis.

(6) Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema, akcizai, Muitinės kodeksas ir tarifinis prekių klasifikavimas pagal Kombinuotąją nomenklatūrą atitinka visus minėtus kriterijus, kad juos būtų galima pripažinti konkrečiomis sritimis, kaip jos suprantamos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą.

(7) Tai galioja ir dėl keleivių kompensavimo ir pagalbos jiems, taip pat dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos. Šios dvi sritys atitinka minėtus kriterijus, be to, Bendrasis Teismas yra visiškai pajėgus priimti sprendimus dėl šiose srityse pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą, nes, atsižvelgiant į jų faktines ir technines aplinkybes, daugeliu atvejų gali būti pateiktas naudingas atitinkamų Sąjungos teisės nuostatų aiškinimas.

(8) Atsižvelgiant į materialų kriterijų, taikomą paskirstant Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui kompetenciją priimti prejudicinius sprendimus, dėl teisinio saugumo

¹³ 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2015/2422, kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (OL L 341, 2015 12 24, p. 14).

ir spartesnio proceso svarbu, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą teikiantys teismai neturėtų patys spręsti klausimo, kurio Sąjungos teismo jurisdikcijai priklauso nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Taigi bet kuris toks prašymas turi būti pateikiamas vienai instancijai, t. y. Teisingumo Teismui, kuris pagal jo Procedūros reglamente konkrečiai numatytą tvarką nustatys, ar prašymas susijęs tik su viena ar keliomis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute nustatytomis konkrečiomis sritimis, taigi ir tai, ar jį turi nagrinėti Bendrasis Teismas. Teisingumo Teismas išsaugos kompetenciją priimti sprendimus dėl tų prašymų priimti prejudicinį sprendimą, kurie, nors ir gali būti priskirti prie minėtų konkrečių sričių, yra susiję ir su kitomis sritimis, nes Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta galimybė perduoti Bendrajam Teismui kompetenciją priimti prejudicinius sprendimus tik konkrečiose srityse.

(9) Siekiant nacionaliniams teismams ir Statuto 23 straipsnyje nurodytiems suinteresuotiesiems asmenims suteikti tokias pat kaip Teisingumo Teismo užtikrinamas garantijas, Bendrasis Teismas priims tokias pačias procesines nuostatas, kaip Teisingumo Teismo taikomos nagrinėjant prašymus priimti prejudicinį sprendimą, be kita ko, susijusias su generalinio advokato skyrimu.

(10) Atsižvelgiant į proceso dėl prejudicinio sprendimo priėmimo specifiką, palyginti su tiesioginiais ieškiniais, kuriuos turi kompetenciją nagrinėti Bendrasis Teismas, prašymus priimti prejudicinį sprendimą būtina paskirti nagrinėti tam tikslui paskirtoms Bendrojo Teismo kolegijoms.

(11) Be to, siekiant užtikrinti Bendrojo Teismo priimamų prejudicinių sprendimų nuoseklumą ir gerą teisingumo vykdymą, turėtų būti numatyta tarpinio dydžio byla nagrinėjančio teismo sudėtis, t. y. didesnė nei penkių teisėjų kolegijos sudėtis ir mažesnė nei didžiosios kolegijos sudėtis.

(12) Teisingumo Teismo statistiniai duomenys patvirtina, kad nemažai apeliacinių skundų pateikiama dėl Bendrojo Teismo sprendimų. Tam, kad būtų išsaugotas apeliacinio proceso veiksmingumas ir Teisingumo Teismui būtų sudarytos sąlygos sutelkti dėmesį į apeliacinius skundus, kuriuose keliami svarbūs teisės klausimai, reikia išplėsti apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmo taikymo sritį, kartu užtikrinant veiksmingos teisminės gynybos reikalavimų laikymąsi.

(13) Siekiant šio tikslo reikia, pirma, šį mechanizmą taikyti ir apeliaciniais skundams, paduotiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl Sąjungos įstaigos ar organo nepriklausomos apeliacinės tarybos sprendimo, jeigu 2019 m. gegužės 1 d. ta įstaiga ar organas jau turėjo tokią nepriklausomą apeliacinę tarybą, bet jie nebuvo paminėti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58a straipsnyje. Tokie apeliaciniai skundai iš tiesų pateikiami bylose, kuriose jau atlikta dviguba (iš pradžių nepriklausomos apeliacinės tarybos, paskui – Bendrojo Teismo) kontrolė, todėl teisė į veiksmingą teisminę gynybą yra visapusiškai užtikrinama.

(14) Antra, minėtą mechanizmą reikia taikyti ir nagrinėjant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 272 straipsnyje nurodytus ginčus dėl sutarčių, kuriose numatytos arbitražinės išlygos, vykdymo. Nagrinėdamas tokius ginčus Bendrasis Teismas iš esmės turi taikyti tik nacionalinę teisę, į kurią daroma nuoroda arbitražinėje išlygoje, taigi iš principo šiose bylose nekyla Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbių klausimų.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Protokolo Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (toliau – Statutas) 50 straipsnis pakeičiamas taip:

„Bendrasis Teismas posėdžiauja trijų ar penkių teisėjų kolegijose. Teisėjai iš savo tarpo išsirenka kolegijų pirmininkus. Penkių teisėjų kolegijų pirmininkai renkami trejiems metams. Jie gali būti perrenkami dar vienai kadencijai.

Bendrasis Teismas taip pat gali posėdžiauti didžiosios kolegijos sudėties, tarpinės kolegijos – didesnės nei penkių teisėjų kolegijos ir mažesnės nei didžiosios kolegijos – sudėties arba jį gali sudaryti vienas teisėjas.

Procedūros reglamente nustatoma kolegijų sudarymo tvarka, taip pat atvejai ir sąlygos, kada Bendrasis Teismas posėdžiauja vienos iš šių sudėčių.“

2 straipsnis

Į Statutą įterpiamas šis straipsnis:

„50b straipsnis

1. Bendrasis Teismas turi kompetenciją nagrinėti prašymus priimti prejudicinį sprendimą, pateiktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį ir susijusius tik su viena ar keliomis toliau išvardytomis konkrečiomis sritimis:

- bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema,
- akcizai,
- Muitinės kodeksas ir tarifinis prekių klasifikavimas pagal Kombinuotąją nomenklatūrą,
- kompensavimas ir pagalba keleiviams,
- šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema.

2. Bet koks prašymas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateikiamas Teisingumo Teismui. Teisingumo Teismas, patikrinęs pagal jo Procedūros reglamente nustatytą tvarką ir konstatavęs, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs tik su viena ar keliomis 1 dalyje nurodytomis sritimis, jį perduoda Bendrajam Teismui.

3. Prašymai priimti prejudicinį sprendimą, kuriuos Bendrasis Teismas nagrinėja pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį, priskiriami šiuo tikslu jo Procedūros reglamente numatyta tvarka paskirtoms kolegijoms. Šiose bylose generalinis advokatas paskiriamas Procedūros reglamente nustatyta tvarka.“

3 straipsnis

Statuto 58a straipsnis pakeičiamas taip:

„1. Apeliacinis skundas, pateiktas dėl Bendrojo Teismo sprendimo, priimto dėl vienos iš toliau išvardytų Sąjungos įstaigų ar organų nepriklausomos apeliacinės tarybos sprendimo, nagrinėjamas tik jeigu Teisingumo Teismas iš anksto jį priima:

- a) Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba;
- b) Bendrijos augalų veislių tarnyba;
- c) Europos cheminių medžiagų agentūra;
- d) Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra;
- e) Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra;
- f) Bendra pertvarkymo valdyba;
- g) Europos bankininkystės institucija;
- h) Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija;
- i) Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija;
- j) Europos Sąjungos geležinkelių agentūra.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta procedūra taip pat taikoma apeliaciniais skundams, pateiktiems dėl:

– Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl nepriklausomos apeliacinės tarybos, kuri po 2019 m. gegužės 1 d. įsteigta bet kurioje kitoje Sąjungos įstaigoje ar organe ir į kurią turi būti kreipiamasi prieš pareiškiant ieškinį Bendrajame Teisme, sprendimo,

– Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 272 straipsnį dėl sutarties, kurioje numatyta arbitražinė išlyga, vykdymo.

3. Apeliacinis skundas – visas ar jo dalis – priimamas Procedūros reglamente numatyta tvarka, jeigu jame keliamas klausimas yra svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai.

4. Sprendimas dėl apeliacinio skundo priėmimo ar nepriėmimo turi būti pagrįstas ir turi būti paskelbtas.“

4 straipsnis

1. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateiktus prašymus priimti prejudicinį sprendimą, kurių Teisingumo Teismas dar nėra baigęs nagrinėti pirmą kito mėnesio po šio reglamento įsigaliojimo dieną, nagrinėja Teisingumo Teismas.

2. Apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmas netaikomas apeliaciniais skundams, pateiktiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl vienos iš 58a straipsnio 1 dalies e–j punktuose nurodytų Sąjungos įstaigų ar organų nepriklausomos apeliacinės tarybos sprendimo, taip pat apeliaciniais skundams, nurodytiems 58a straipsnio 2 dalies antroje įtraukoje, kuriuos Teisingumo Teismas nagrinėja šio reglamento įsigaliojimo dieną.

5 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja pirmą kito mėnesio dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

1 priedas

Teisingumo Teisme 2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu gautų bylų apžvalga

Suskirstymas pagal bylų pobūdį

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022 ⁽¹⁾	%
Prašymai priimti prejudicinį sprendimą	533	72,1%	568	66,9%	641	66,4%	557	75,6%	567	67,7%	420	66,7%
Tiesioginiai ieškiniai	46	6,2%	63	7,4%	41	4,2%	38	5,2%	29	3,5%	28	4,4%
Apeliaciniai skundai ⁽²⁾	147	19,9%	199	23,4%	266	27,5%	131	17,8%	232	27,7%	174	27,6%
Prašymai pateikti nuomonę	1	0,1%		0,0%	1	0,1%	1	0,1%		0,0%		0,0%
Specialiosios procedūros ⁽³⁾	12	1,6%	19	2,2%	17	1,8%	10	1,4%	10	1,2%	8	1,3%
Iš viso	739		849		966		737		838		630	

⁽¹⁾ 2022 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu gautos bylos.

⁽²⁾ Įtraukti apeliaciniai skundai, pateikti pagal Protokolo dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį, taip pat apeliaciniai skundai dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo bei apeliaciniai skundai dėl įstojimo į bylą, nurodyti to paties protokolo 57 straipsnyje.

⁽³⁾ Specialiosios procedūros – tai teisinė pagalba, bylinėjimosi išlaidų nustatymas, klaidų ištaisymas, sprendimo nepriėmimas tam tikru klausimu, protestas dėl už akių priimto sprendimo, procesas pagal trečiojo asmens skundą, išaiškinimas, bylos atnaujinimas, pirmojo generalinio advokato pasiūlymo peržiūrėti Bendrojo Teismo sprendimą ar nutartį nagrinėjimas, turto arešto procedūra ir bylos dėl imuniteto.

2 priedas

Teisingumo Teisme 2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu baigtų bylų apžvalga Suskirstymas pagal bylų pobūdį⁽¹⁾

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022⁽²⁾	%
Prašymai priimti prejudicinį sprendimą	447	63,9%	520	68,4%	601	69,5%	534	67,4%	547	70,9%	382	68,0%
Tiesioginiai ieškiniai	37	5,3%	60	7,9%	42	4,9%	37	4,7%	30	3,9%	32	5,7%
Apeliaciniai skundai ⁽³⁾	198	28,3%	165	21,7%	210	24,3%	204	25,8%	183	23,7%	142	25,3%
Prašymai pateikti nuomonę	3	0,4%		0,0%	1	0,1%		0,0%	1	0,1%	1	0,2%
Specialiosios procedūros ⁽⁴⁾	14	2,0%	15	2,0%	11	1,3%	17	2,1%	11	1,4%	5	0,9%
Iš viso	699		760		865		792		772		562	

⁽¹⁾ Nurodyti skaičiai (bruto) reiškia bendrą bylų skaičių, neatsižvelgiant į dėl sąsajos sujungtas bylas (t. y. vienas bylos numeris = viena byla).

⁽²⁾ Bylos, baigtos 2022 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu.

⁽³⁾ Įtraukti apeliaciniai skundai, pateikti pagal Protokolo dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį, apeliaciniai skundai dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo bei apeliaciniai skundai dėl įstojimo į bylą, nurodyti to paties protokolo 57 straipsnyje.

⁽⁴⁾ Specialiosios procedūros – tai teisinė pagalba, bylinėjimosi išlaidų nustatymas, klaidų ištaisymas, sprendimo nepriėmimas tam tikru klausimu, protestas dėl už akių priimto sprendimo, procesas pagal trečiojo asmens skundą, išaiškinimas, bylos atnaujinimas, pirmojo generalinio advokato pasiūlymas peržiūrėti Bendrojo Teismo sprendimą ar nutartį nagrinėjimas, turto arešto procedūra ir bylos dėl imuniteto.

3 priedas

2017 m. sausio 1 d.–2022 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu Teisingumo Teisme baigtos bylos dėl prejudicinio sprendimo priėmimo konkrečiose srityse, nurodytose prašyme dėl pagal teisėkūros procedūrą priimamo akto

1 lentelė: Bylų skaičius*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso
Pridėtinės vertės mokestis	53	47	53	50	51	32	286
Akcizai	5	3	4	3	5	5	25
Muitinės kodeksas	11	0	7	4	6	2	30
Tarifinis klasifikavimas	5	6	6	7	7	1	32
Kompensavimas ir pagalba keleiviams	24	64	28	39	63	19	237
Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniai taršos leidimai	3	5	3	3	6	1	21
	101	125	101	106	138	60	631

* Jei byla apima kelias konkrečias sritis, ji priskaičiuojama tik vieną kartą ir nurodoma pagrindinės srities skiltyje.

2 lentelė: procentinė baigtų konkrečių sričių bylų dalis, palyginti su bendru atitinkamais metais baigtų bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo skaičiumi

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso
Bylų skaičius konkrečiose srityse, nurodytose prašyme dėl pagal teisėkūros procedūrą priimamo akto	101	125	101	106	138	60	631
Bendras bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo skaičius	447	520	601	534	547	382	3031
	22,60%	24,04%	16,81%	19,85%	25,23%	15,71%	20,82%

3 lentelė: Šių bylų nagrinėjimas per atitinkamą laikotarpį

	Bendras bylų skaičius	Teismo sudėtis*			Išvada
		Didžioji kolegija	Penkių teisėjų kolegija	Trijų teisėjų kolegija	
Pridėtinės vertės mokestis	286	2	113	139	113
Akcizai	25	0	12	8	8
Muitinės kodeksas	30	0	17	11	14
Tarifinis klasifikavimas	32	0	0	29	2
Kompensavimas ir pagalba keleiviams	237	1	43	20	16
Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniai taršos leidimai	21	0	11	7	10
	631	3	196	214	163

* Skirtumas tarp bendro tam tikros srities bylų skaičiaus ir bendro skirtingų sudėčių teismo baigtų bylų skaičiaus iš esmės aiškinamas tuo, kad kai kurios bylos buvo užbaigtos pirmininko priimta nutartimi išbraukti bylą iš registro.